

Hiljaista tietoa pitäisi hyödyntää entistä enemmän

Tiedonsiirto: Hyvä työilmapiiri rohkaisee työntekijää jakamaan hankkimansa tiedon

A Heidi Asplund

Hiljainen tieto on alkanut kiinnostaa yrityksiä entistä enemmän. Hiljainen tieto tarkoittaa tietoa ja osaamista, jonka työntekijät ovat kehittäneet työuransa aikana.

Hiljaista tietoa on siirretty jo aikojen alusta asti mestareilta killeille, mutta jostakin syystä tapa alkoi jäädä pois viime vuosikymmenen lopulla.

Nykyään yritykset ovat väärtällä tavalla kustannustietoisia. Hiljaisen tiedon siirtämiseen ei

mukaan ole aikaa. Yritykset eivät tajua, että jos hiljainen tieto hukataan, sen hankkimiseen menee paljon kauemmin kuin sen siirtämiseen olisi mennyt, dosentti **Olavi Manninen** selittää.

Manninen on Työelämäosaamisen edistäminen Pirkanmaalla -verkoston projektijohtaja. Verkosto järjesti torstaina Hiljainen tieto ja tiedonsiirto työelämässä -seminaarin.

Manninen löytää Suomen lähihistoriasta varoittavan esimerkin hiljaisen tiedon hävittämistä.

Pankkikriisin aikaan kokonainen sukupolvi saneerattiin pankeista ilman, että ajateltiin, mitä tietoja ja taitoja he vievät mukanaan. Tätä osaamiskilua kurotaan yhä umpeen, Manninen toteaa.

Väärä tieto täytyy karsia

Seminaarissa puhunut TacitPron kouluttaja **Sanna Virtalahti** on mielissään siitä, että hiljaisesta tiedosta on alettu puhua paljon. Hän on kuitenkin huolissaan siitä,

miten puhetta toteutetaan käytännössä.

– Usein vain päätetään käyttää hyväksi hiljaista tietoa, vaikkei ole mietitty, mitä se oikeastaan on. Täytyy myös muistaa, että on olemassa paljon väärtä ja vanhentunutta tietoa, josta pitäisi oppia pois, Virtalahti huomauttaa.

Virtalahti tutki lisensiaattityössään UPM-Kymmenen Tervasaaren tehtaan hiljaista tietoa Valkeakoskella. Hän pyrki tutkimuksessaan tunnistamaan, mitä hiljainen tieto siellä tarkoitti.

Virtalahti huomasi, etteivät ihmiset aina tienneet, mitä kaikkea he osasivat.

– Ihminen, joka oli ollut tehtaalla töissä 30 vuotta saattoi sanoa, ettei osaa mitään. Tutkimuksen edetessä työntekijälle oli elämys tajuta, että hän osasikin paljon asioita, Virtalahti kertoo.

Hyvä työilmapiiri auttaa siirrossa

Tärkeimmässä asemassa hiljaisen tiedon siirtämisessä ovat

Mannisen mielestä johtajat. Työpaikalle täytyy luoda jokaista työntekijää ja hänen taitojaan arvostava työilmapiiri.

– Henkilö jakaa hiljaisen tietonsa helpommin, jos hänellä on hyvä olla työpaikallaan. Ilmapiiirin täytyy olla myös luottamuksellinen. Ilman luottamusta ei synny vuorovaikutusta, ja ilman vuorovaikutusta ei tietoa voi siirtää.

– Hiljaisen tiedon jakaminen voi olla pelottavaa, jos ei tiedä, mihin tietoa tullaan käyttämään, Manninen sanoo.

Tulosten näkyminen vie aikaa

A Heidi Asplund

Lujatalo Oy:ssä hiljaista tietoa on siirretty organisaatioitasolla toimipisteestä toiseen jo kolme vuotta. Hanke alkoi Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen projektista.

Rakennusliikkeellä on ollut toimipiste Tampereella vasta noin 10 vuotta, kun taas päätoimipiste Kuopiossa on toiminut jo puoli vuosisataa. Kuopiossa on hiljaista tietoa ehtinyt kehittyä paljon kauemmin kuin Tampereella.

– Tarkoituksena on ollut ottaa mallia pääkonttorin toimintatavoista. Kuopiossa on vanha organisaatio, jossa on ehtinyt jo muodostua tiivis ja luottamuksellinen yhteisö. Yritämme saada heidän menestystekijänsä myös meille. Siitä voimme sitten kopioida nämä toimintatavat myös muihin toimipisteisiin, Tampereen Lujatalon työpäällikkö **Toni Tuomola** selittää.

Aivan helppoa toisesta organisaatiosta oppiminen ei ole ollut. Kolmen vuoden tulokset eivät ole olleet kovin näkyviä.

– Hyviä tuloksia ei saa aikaiseksi nopeasti. Tuloskehitys ei ole ollut niin nopea kuin toivoimme, mutta me olemme silti oppineet Kuopion toimintamallin läpikäymisestä paljon, Tuomola vakuuttaa.

Lujatalossa on käytetty erilaisia menetelmiä hiljaisen tiedon siirtämiseksi. Eri alueiden edustajien tapaamisissa on pyritty siirtämään käytännöllistä tietoa ja käytäntöjä. Perustana tapaamisissa on ollut kanssakäymisen.

Yksistään tietokoneilla ei tietoa voi siirtää.

Tiedon siirtoa. Lujatalon työpäällikkö Toni Tuomola (vas.) ja rakennuspäällikkö Markku Joronen käyvät läpi Nuolialan koulun piirustuksia.